

Beslut av den Europeiska ombudsmannen i klagomål 396/2001/ME mot Europeiska kommissionen

Beslut

Ärende 396/2001/ME - **Undersökning inledd den** 28/03/2001 - **Beslut den** 31/10/2001

Strasbourg den 31 oktober 2001

Den 18 september 2000 skickade Ni in ett klagomål för Suède-Maroc Marzipan till Europeiska ombudsmannen om utbetalningar inom ramen för investeringsinstrumentet "EC Investment Partners" (ECIP) (som regleras av rådets förordning (EG) nr 213/96). Klagomålet diariefördes med nummer 1141/2000/ME. Den 3 oktober 2000 informerade ombudsmannen Er om att han inte kunde behandla klagomål 1141/2000/ME, eftersom det inte verkade som om Ni hade gjort några hänvänelser till Europeiska kommissionen (artikel 2.4 i Europeiska ombudsmannens stadga). Den 15 november 2000 riktade Ni ett nytt klagomål till ombudsmannen gällande kommissionens uteblivna svar. Klagomålet diariefördes med nummer 1467/2000/ME. Efter ett ingripande från ombudsmannen svarade kommissionen Er och ombudsmannen avslutade därför klagomål 1467/2000/ME den 28 november 2000.

Den 14 mars 2001 framförde Ni ett nytt klagomål om ECIP-programmet.

Den 28 mars 2001 vidarebefordrade jag Ert klagomål till Europeiska kommissionens ordförande. Kommissionen skickade sitt yttrande den 12 juni 2001. Jag vidarebefordrade det till Er med en uppmaning att lämna synpunkter, som Ni skickade den 7 juli 2001. Mellan april och augusti 2001 ringde Ni dessutom ombudsmannen vid ett antal tillfällen.

Jag skriver nu till Er för att meddela resultaten av de undersökningar som gjorts.

KLAGOMÅLET

Den klagande skrev till ombudsmannen i mars 2001 som företrädare för det marockanska företaget Suède-Maroc Marzipan. Klagomålet avsåg finansieringsinstrumentet "EC Investment Partners" (ECIP), ett program som regleras av Europeiska kommissionen enligt förordning 213/96 (1). Den 20 maj 1998 ansökte den klagande om bidrag från ECIP genom sin finansiella institution, banken BMCE i Marocko, för att inrätta ett textilföretag i Marocko med svensk teknik. Den 26 november 1998 fattades beslut om att finansiera den klagande (ref. 3495) och den 15 december 1998 informerade kommissionen den finansiella institutionen, BMCE, om beslutet.

Enligt den klagande betalades bidraget aldrig ut, trots kommissionens beslut av den 26 november 1998. Anläggningen i Marocko skulle ha startat i juni 1999, men drabbades nu av svåra förseningar. Den klagande hade försökt kontakta kommissionen per telefon, men hade inte fått någon förklaring. Den klagande kontaktade kommissionen i skrivelser av den 27 januari och den 28 mars 2000 som aldrig besvarades. Den 2 november 2000 skrev Suède-Maroc Marzipan åter till kommissionen. Den 15 november 2000 vände sig den klagande till ombudsmannen angående kommissionens uteblivna svar (klagomål nr. 1467/2000/ME). Efter ombudsmannens ingripande i fallet skickade kommissionen ett preliminärt svar den 23 november och ett detaljerat svar på franska den 30 november 2000 och på svenska den 21 december 2000. Kommissionen bekräftade att projektet ansetts tillåtligt för finansiering den 26 november 1998 men förklarade att kommissionen inte kunde gå vidare med kontakten, eftersom ramavtalet mellan kommissionen och den finansiella institutionen, BMCE, hade löpt ut i juni 1997.

Den 21 november och den 4 december 2000 skrev kommissionen till BMCE för att förklara att det inte längre fanns något ramavtal mellan de båda. Den 15 januari 2001 skrev BMCE till kommissionen och förklarade att den var beredd att underteckna ett avtal för att den klagandes projekt skulle kunna finansieras. Den 26 januari 2001 skrev så den klagande till kommissionen för att informera om att BMCE var beredd att underteckna ett avtal. Den 9 mars 2001 skrev kommissionen till såväl den klagande som BMCE. I sin skrivelse underströk kommissionen att ECIP-programmet grundades på förordning 213/96 som löpte ut den 31 december 1999. Det fanns därför ingen rättslig grund för kommissionen att gå vidare med finansieringen av den klagandes projekt.

Mot den bakgrunden lämnade den klagande in ett klagomål till ombudsmannen. Den klagande hävdade att kommissionen (i) inte hade informerat den finansiella institutionen, banken BMCE, om att ett avtal mellan banken och kommissionen var nödvändigt, (ii) att kommissionen hade underlåtit att skicka ett nytt avtal till banken BMCE, samt (iii) att kommissionen underlåtit att informera den klagande om anledningen till att det utlovade bidraget inte betalats ut.

Den klagande hävdade att utbetalningen borde ske.

UNDERSÖKNINGEN

Kommissionens yttrande

I sitt yttrande hänvisade kommissionen till förordning 213/96 som den rättsliga grunden för ECIP och det faktum att förordningen löpte ut den 31 december 1999. Den 22 december 1999 beslutade kommissionen att inte föreslå någon förlängning av förordningen till Europaparlamentet och Europeiska unionens råd, vilket medförde att programmet upphörde att existera. En ny förordning (2) antogs i april 2001, men den omfattar bara finansiering av avslutande och avveckling av pågående projekt.

Den 20 mars 1998 ansökte Suède-Maroc Marzipan om ett bidrag enligt ECIP-programmet (åtgärd nr 4) via sin finansiella institution, banken BMCE. Efter ett positivt yttrande från ECIP:s

styrkommitté den 26 november 1998 meddelade kommissionen den finansiella institutionen, BMCE, den 15 december 1998 om att den var positiv till att bevilja den klagandes projekt ett anslag på 150 000 euro. En undersökning av ärendet visade att kommissionen inte kunde gå vidare och underteckna kontraktet för bidraget eftersom det nödvändiga ramavtalet mellan kommissionen och BMCE hade löpt ut den 30 juni 1997 och därefter inte förnyats. Kommissionen kunde därför vare sig underteckna kontraktet med BMCE eller besluta att finansiera det projekt som föreslagits av Suède-Maroc Marzipan. Eftersom förordning 213/96 hade löpt ut och det inte fanns någon rättslig grund fanns det ingen möjlighet att göra några finansiella åtaganden, vilket kommissionen informerade BMCE och Suède-Maroc Marzipan om i skrivelser av den 21 och den 30 november, den 4 och den 21 december 2000, samt den 9 mars 2001.

Kommissionen påpekade att det ramavtal som undertecknats enligt förordning 213/96 mellan den finansiella institutionen och kommissionen själv inte innebar någon juridisk koppling mellan kommissionen och slutmottagaren, i detta fall den klagande. Avtalet skapade dessutom inga rättigheter för slutmottagaren, som rätten att erhålla ett bidrag eller en eventuell ersättning om ansökan skulle avslås. Kommissionen förklarade uttryckligen att skrivelsen av den 15 december 1998 inte påverkade dess formella godkännande av förslaget och att skrivelsen därför inte utgjorde något åtagande från kommissionens sida.

Vad gällde den klagandes första påstående att kommissionen hade underlåtit att informera BMCE om att ett avtal mellan banken och kommissionen var nödvändigt, påpekade kommissionen att det fanns ett avtal, men att det löpte ut den 30 juni 1997. Kommissionen hänvisade till artikel 13.4 i avtalet, där det sägs att *"Efter detta avtals upphörande skall FI [den finansiella institutionen] inte längre ha rätt att föreslå nya projekt"*. Kommissionen ansåg därför att BMCE, som var den finansiella institutionen, visste att inga projektansökningar kunde accepteras utan ett gällande avtal.

Vad gällde den andra anklagelsen, att kommissionen hade underlåtit att skicka BMCE ett nytt avtal, hänvisade kommissionen till artikel XI i avtalet, där det sades att *"Detta avtal skall träda i kraft det datum det undertecknas och det skall gälla till den 30 juni 1997. Det kan förlängas för perioder på ett år genom en ömsesidig skriftlig överenskommelse mellan parterna."* Kommissionen hävdade att BMCE därför visste när avtalet löpte ut. BMCE informerade aldrig i något skede kommissionen om att man önskade förlänga avtalet. Eftersom kommissionen hanterade 150 liknande avtal vid den aktuella tidpunkten, tog den själv inga initiativ till att förnya avtalet utan ansåg att ett sådant initiativ borde komma från den finansiella institutionen.

När det gällde den tredje anklagelsen, att kommissionen hade underlåtit att informera den klagande om skälen till att det godkända bidraget inte betalats ut, uppgav kommissionen att enligt ramavtalet så hade den kontakt med den finansiella institutionen, i detta fall BMCE, och inte med den klagande i egenskap av slutmottagare.

Det framgick av kommissionens yttrande att den tillbakavisade den klagandes krav på betalning.

Klagandens kommentarer

I sina kommentarer vidhöll klaganden sitt klagomål. Klaganden påpekade att kommissionens brev av den 15 december 1998, i vilket kommissionen godkände bidraget, inte nämnde att ramavtalet hade löpt ut. Enligt den klagande hade kommissionen en skyldighet att när ansökan inkom omedelbart informera BMCE om att avtalet hade löpt ut. Den klagande hänvisade också till att han från januari till september 2000 hade försökt komma i kontakt med den person som var ansvarig för ECIP-programmet. Det var först när den klagande kontaktade ombudsmannen som kommissionen reagerade. Den klagande var av den uppfattningen att brevet av den 15 december 1998 var ett rättsligt bindande avtal som han förväntade sig att kommissionen skulle hålla.

I ett telefonsamtal med ombudsmannens sekretariat föreslog den klagande dessutom att projektet skulle finansieras via något annat av kommissionens program, om beslutet skulle bli negativt.

Ombudsmannen konstaterar att det inte är ombudsmannens uppgift att försöka utverka finansiering för de klagandes speciella projekt. Den klagande har emellertid själv möjlighet att ansöka om finansiering från kommissionen.

BESLUTET

1 Underlåtenheten att informera om att avtalet var nödvändigt

1.1 Den klagande hävdade att kommissionen underlåtit att informera den finansiella institutionen, banken BMCE, om att ett avtal mellan densamma och kommissionen var nödvändigt.

1.2 Kommissionen påpekade att ett avtal faktiskt existerade, men att det löpte ut den 30 juni 1997. Kommissionen hänvisade till artikel 13.4 i avtalet, där det sägs att *"efter detta avtals upphörande skall FI [den finansiella institutionen] inte längre ha rätt att föreslå nya projekt."* . Kommissionen ansåg därför att BMCE, som var den finansiella institutionen, visste att inga projektansökningar kunde accepteras utan ett gällande avtal.

1.3 Ombudsmannen konstaterar att enligt förordning 213/96 (3) undertecknas ett ramavtal mellan kommissionen och den finansiella institutionen. Ett avtal undertecknades med BMCE och det löpte ut den 30 juni 1997. Blotta undertecknandet av avtalet borde ha gjort BMCE medveten om att avtalet var nödvändigt, men också att avtalet självt föreskriver att detta var en förutsättning. I förordningen förekommer dessutom ingen skyldighet för kommissionen att informera om nödvändigheten av att det finns ett avtal.

1.4 Ombudsmannen ansåg därför att det inte förekommit något administrativt missförhållande i samband med denna del av ärendet.

2 Underlåtenheten att skicka ett nytt avtal

2.1 Den klagande hävdade att kommissionen underlåtit att skicka ett nytt avtal till banken BMCE.

2.2 Kommissionen hänvisade till artikel XI i avtalet, där det sades att *"Detta avtal skall träda i*

kraft det datum det undertecknas och det skall gälla till den 30 juni 1997. Det kan förlängas för perioder på ett år genom en ömsesidig skriftlig överenskommelse mellan parterna."

Kommissionen hävdade att BMCE därför visste när avtalet löpte ut. BMCE informerade aldrig i något skede kommissionen om att man önskade förlänga avtalet.

2.3 Ombudsmannen konstaterar att varken förordning 213/96 eller ramavtalet verkar ålägga kommissionen att förnya avtalet. Avtalet hänvisar till *"en ömsesidig skriftlig överenskommelse mellan parterna"*. Under dessa förhållanden kan kommissionen inte kritiseras för att inte ha skickat ett nytt avtal till BMCE.

2.4 Ombudsmannen ansåg därför att det inte förekommit något administrativt missförhållande i samband med denna del av ärendet.

3 Underlåtenheten att informera om den uteblivna betalningen

3.1 Den klagande hävdade att kommissionen underlåtit att informera den klagande om skälen till att det beviljade bidraget inte betalades ut.

3.2 Kommissionen uppgav att den enligt ramavtalet hade kontakt med den finansiella institutionen, i detta fall BMCE, och inte med den klagande i egenskap av slutmottagare.

3.3 Enligt ombudsmannen har kommissionen skyldigheter inte enbart mot den finansiella institutionen, utan också gentemot den klagande i dennes egenskap av mottagare (4). I det aktuella fallet informerade kommissionen BMCE den 15 december 1998 om att klagandens projekt skulle finansieras när ett avtal väl hade undertecknats. Den klagande kontaktade kommissionen i skrivelser av den 27 januari och den 28 mars 2000. Kommissionen svarade först i november och december 2000 efter en ny skrivelse från den klagande den 2 november 2000 och efter det att ombudsmannen ingripit.

3.4 Ombudsmannen inser att kommissionen nu har informerat den klagande, i skrivelser från november och december 2000 och mars 2001, om anledningarna till att bidraget inte betalats ut. Detta gjordes emellertid inte i rimlig tid.

3.5 Principen om god administrativ sed kräver att gemenskapens institutioner och organ besvarar medborgarnas skrivelser. I det aktuella fallet besvarade kommissionen inte den klagandes skrivelser och underlät därmed att i rimlig tid informera den klagande om de betydande svårigheter som skulle kunna påverka den klagandes intressen. Detta utgör ett fall av administrativt missförhållande. Ombudsmannen kommer därför att rikta en kritisk anmärkning till kommissionen.

3.6 Det följer av detta beslut att den klagandes krav inte kunde tillgodoses.

4 Slutsats

På grundval av ombudsmannens undersökningar av detta klagomål är det nödvändigt att göra följande kritiska anmärkning:

Principen om god administrativ sed kräver att gemenskapens institutioner och organ besvarar medborgarnas skrivelser. I det aktuella fallet besvarade kommissionen inte den klagandes

skrivelser och underlät därmed att inom rimlig tid informera den klagande om de betydande svårigheter som skulle kunna påverka den klagandes intressen. Detta utgör ett fall av administrativt missförhållande.

Eftersom denna aspekt av ärendet berör förfaranden som har att göra med vissa tidigare händelser är det inte lämpligt att försöka åstadkomma en vänskaplig förlikning. Ombudsmannen avslutar därför ärendet.

Europeiska kommissionens ordförande kommer också att informeras om detta beslut.

Med vänlig hälsning

Jacob SÖDERMAN

- (1) Rådets förordning (EG) 213/96 av den 29 januari 1996 om tillämpningen av finansieringsinstrument "EC Investment Partners" för länderna i Latinamerika, Asien, Medelhavsområdet och Sydafrika, EGT L 28, 1996 s. 2.
- (2) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 772/2001 av den 4 april 2001 om avslutning och avveckling av de projekt som beslutats av kommissionen med stöd av rådets förordning (EG) nr 213/96 om tillämpningen av finansieringsinstrumentet "EC Investment Partners" för länderna i Latinamerika, Asien, Medelhavsområdet och Sydafrika (Text av betydelse för EES), EGT L 112, 2001, s. 1.
- (3) Rådets förordning (EG) 213/96 av den 29 januari 1996 om tillämpningen av finansieringsinstrument "EC Investment Partners" för länderna i Latinamerika, Asien, Medelhavsområdet och Sydafrika, EGT L 28, 1996, s. 2.
- (4) Se Ytterligare anmärkningar i Europeiska ombudsmannens beslut av den 12 december 2000 i klagomål 573/2000/GG mot Europeiska kommissionen. Tillgängligt på ombudsmannens webbplats: <http://www.ombudsman.europa.eu>